

Tijdens het werkbezoek in oktober 2015 tekenden de bestuursleden Frank Arents (l) en Maurits Sijstra (m) de nieuwe overeenkomst voor het microkredietproject met Nohemí Bellorín (r) van Asodelco.

Ziekten als Dengue en Chikungunya vormen een groot probleem in Nicaragua. In een poging muggen en larven te doden, worden huizen en de omgeving uitgerookt met een dieselmengsel.

Onderwijs

In het schooljaar 2014/2015 hebben we, samen met *Hotel con Corazón*, León, alle openbare basisscholen in Groningen ons mooie Nicaragua-lespakket aangeboden. Het pakket is ontwikkeld door een docente uit het basisonderwijs en biedt diverse onderwerpen en lesmogelijkheden. Het is afgestemd op de eisen van het Ministerie.

Door de grote hoeveelheid aanbiedingen die scholen ontvangen, heeft dat helaas nog niet geleid tot het geven van gastlessen door de Stedenband. Het pakket is in 2015 één keer ingezet door *Hotel con Corazón* in een school in Onderdendam.

We zien onderwijs (basis en voortgezet) als een mooie kans om kinderen en jongeren kennis te laten maken met (actief) mondiaal burgerschap. We zijn daarom op zoek naar een nieuwe portefeuillehouder of kartrekker voor onze onderwijsambities. Helaas heeft onze zoektocht in 2015 nog geen kandidaat opgeleverd.

Jaarverslag 2015

Stedenband Groningen – San Carlos

De Stedenband is een netwerkorganisatie die, samen met verschillende partners in Groningen en San Carlos (Nicaragua), projecten ontwikkelt en uitvoert.

San Carlos in 2015: Stad en ook Ommeland

Onze zustergemeente San Carlos telt een aantal grotere 'bevolkingskernen', zoals - naast San Carlos-stad zelf - *Los Chiles*, *Las Azucenas*, en *Laurel Galán*, maar heeft ook heel veel kleine(re) dorpen en gehuchten: het zijn er bijna honderd! In verscheidene ervan, en ook in San Carlos-stad zelf, zijn - getuige de Facebook-pagina van de Gemeente San Carlos - het afgelopen jaar weer de nodige scholen opgeknapt, zinkplaten voor daken uitgedeeld, wegen bestraat en verbeterd qua wegdek, gezondheidscentra geopend, drinkwaterputten geslagen, enz. enz. Vaak door de lokale of nationale regering, soms met hulp van buitenaf. Er gebeurt dus gelukkig voortdurend van alles dat gericht is op vooruitgang en verbetering van de levensomstandigheden van de bevolking.

De Stedenband draagt daar aan bij. We merken wel dat in het afgelopen jaar de grip van de landelijke overheid in Nicaragua op de gemeenten sterker is geworden. Dat maakt het voor ons soms lastig manoeuvreren tussen de verschillende belangen.

Gelukkig hebben we het afgelopen jaar onze banden met het maatschappelijk middenveld kunnen versterken, onder meer door onze officiële samenwerking met drie Sancarleense coördinatoren en een nieuwe samenwerking met de NGO *Asodelco*. Dat werpt zijn vruchten af en zorgt voor versterking van onze inzet en borging van de activiteiten. In het nieuwe jaar zullen we hier verder op inzetten.

In november 2016 zijn er in Nicaragua landelijke en lokale verkiezingen: hopelijk staan de belangen en de noden van de Nicaraguanse bevolking centraal - voor, tijdens en na de verkiezingen.

De Stedenband in 2015

De organisatie

Het jaar 2015 was een mooi en, wederom, dynamisch jaar waarin we veel positieve resultaten hebben geboekt en mooie ervaringen mochten op doen. Na het bewogen jaar 2014 met veel wisselingen binnen het bestuur was het jaar 2015 in dat opzicht meer een jaar van stabilisatie. Toch zijn er ook in 2015 wisselingen in het bestuur geweest. Onze voorzitter Sippy van der Meer zwaaide na bijna zes jaar intensieve inzet voor de Stedenband af. Na bestuurslid, penningmeester en ook voorzitter was het voor haar tijd om het stokje over te dragen. Voor het voorzitterschap is Maurits Sijstra bereid gevonden dit voor een periode van minimaal één jaar op zich te nemen. Ook penningmeester Harry Meijer heeft in 2015 zijn activiteiten voor de Stedenband overgedragen. René Voogd nam het penningmeesterstokje van hem over. Tot slot namen we afscheid, eerst als bestuurslid en later ook als buitenbestuurlijke portefeuillehouder Gezondheidszorg, van Marrigje Meijer. We willen allen via deze weg, nogmaals, bedanken voor hun inzet voor de Stedenband! Passend bij de ambitie van de Stedenband is het aantal portefeuillehouders uitgebreid. Zo is er meer aandacht op het gebied van 'Kunst en Cultuur' en 'Netwerken en PR'. Zowel in San Carlos als in Europa en Nederland is gestart met het zoeken naar nog meer samenwerking tussen de verschillende Stedenbanden en de uitvoerders in San Carlos. Bij verschillende initiatieven wordt Europees breed gezocht naar financiering en samenwerking. In Nederland zetten we de eerste stappen in de ontwikkeling van stedenbandenoverstijgende activiteiten. In San Carlos ontstaat een organisatie die de verschillende projecten en uitvoerders bij elkaar brengt. Hieraan wordt vanuit Groningen alle mogelijke hulp geboden omdat dit invulling geeft aan ons idee voor een 'Bureau San Carlos'. Effecten hiervan zien we terug in beschikbare middelen maar ook in verbeterde onderlinge samenwerking.

Tot slot is de Stedenband gestart met het ontwikkelen en opstellen van een vernieuwde visie. Niet alleen vraagt de huidige tijdsgeest

om herbezinning, maar ook wil de Stedenband graag een bijdrage leveren aan de (gemeentelijke) visie op wereldburgerschap en de rol van Groninger burgers in ons internationaal verbonden zijn met San Carlos. Wij zien ook in het komende jaar weer veel mooie kansen om vanuit Groningen en onze Europese zusterorganisaties, samen met San Carlos mooie projecten te realiseren, continueren en op te starten. Dit doen we natuurlijk samen met al onze enthousiaste vrijwilligers en partnerorganisaties, die we hierbij graag uitdrukkelijk willen bedanken! We kijken uit naar weer een mooi en succesvol Stedenbandjaar. En als klap op de vuurpijl, vieren we met trots en dankbaarheid over alles wat bereikt is, in 2016 ons 30 jarig bestaan!

Financiën

Van de gemeente Groningen is in 2015 een subsidie van € 59.000 ontvangen. In San-Carlos is gebruik gemaakt van de diensten van Ineke de Groot als contactpersoon. Hiervoor heeft zij een vergoeding van € 200 per maand gekregen. Voor het sportproject is in de eerste drie maanden van 2015 Nikki Vorkink de contactpersoon geweest tegen een vergoeding van € 100 per maand. In april zijn deze diensten overgenomen door Luis Orozco en Jalmer Correa die ieder een maandelijks vergoeding van \$ 50 ontvangen. Het traject om een nieuwe uitvoerende organisatie voor het microkrediet project te vinden, duurde langer dan we hadden gehoopt. Daardoor hebben we het project in 2015 niet kunnen hervatten. Tijdens het werkbezoek in 2015 is er een samenwerkingsovereenkomst getekend met NGO *Asodelco*, die namens de Stedenband het fonds in San Carlos zal uitvoeren en beheren. Deze hervatting van het project zal in 2016 plaatsvinden. In 2015 is er in totaal € 21.729,32 uitgegeven aan projecten en is er € 2962 binnengekomen aan donaties.

Een gedetailleerd financieel verslag is op verzoek te verkrijgen bij de Stedenband.

Plannen 2016

Het jaar 2016 is voor ons een bijzonder jaar: we vieren dan ons 30-jarig jubileum! Zowel in Groningen als in San Carlos zullen we in 2016 nóg vaker zichtbaar zijn. Een greep uit onze plannen:

In Groningen:

- In februari en maart organiseren we werksessies in het kader van ons project Huiselijk Geweld. Genodigden zijn 't Kopland, GGD, Veiligheidshuis en Politie Noord Nederland. De veranderingen in beleid in Nicaragua en de bereidheid van nieuwe organisaties in Groningen om samen te werken, vragen om een herdefiniëring van de projectaanvraag.
- Om fondsen te verwerven voor onze sportprojecten, organiseren we voor de tweede keer een dansworkshop bij Salsa Juan Carlos.
- In februari zijn we met een kleine delegatie aanwezig op het Europees Overleg van zustersteden van San Carlos. Belangrijkste thema's zijn water, sport en seksuele diversiteit. Inzet van Groningen is meer samenwerking tussen de Europese steden in San Carlos te realiseren.
- Voor de vierde keer organiseren we filmevenement Cineragua. Dit keer op meerdere locaties, ter ere van het jubileum.

- In het kader van het jubileum organiseren we een minicongres over (economische) migratie, een wijnproeverij, kunstworkshops, een feest voor jong en oud, een stedenbandreünie en een fotoactie bij winkeliers in de stad.
- In april organiseren we onze tweede pubquiz.

In San Carlos:

- We starten met structurele zwemlessen voor basisschoolleerlingen, die worden gegeven door twee lokale instructeurs.
- We willen de voetbalschool verder professionaliseren in samenwerking met de Nicaraguanse Voetbalfederatie.
- In juni zal de vijfde 4Mijl van San Carlos worden georganiseerd. Voor het gehele sportproject zal tijdens het Europees Overleg van zustersteden van San Carlos in Erlangen samenwerking gezocht met de andere zustersteden van San Carlos.
- In Carasito, een plattelandsdorpje in de Gemeente San Carlos, realiseren we een drinkwaterproject in samenwerking met de Europese zustersteden Erlangen, Nürnberg en Linz.
- Van februari tot en met mei wordt in San Carlos de 20e editie van het zaalvoetbaltoernooi georganiseerd. Deze staat in het teken van 30 jaar Stedenband Groningen-San Carlos.

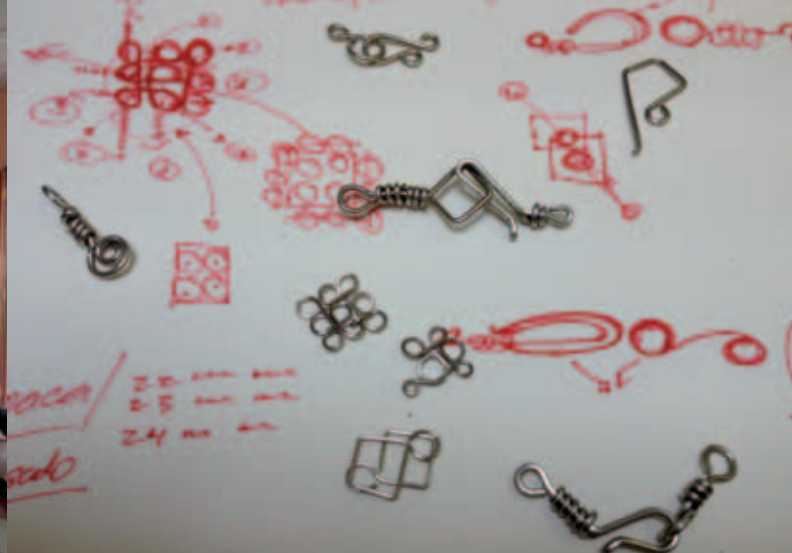

Het jaarverslag is een uitgave van Stedenband Groningen-San Carlos Postbus 268, 9700 AG Groningen Bezoekadres Harm Buitenplein 1 T (050) 367 61 69 E sancarlos@groningen.nl I www.groningensancarlos.nl Twitter @GrunnSanCarlos LinkedIn-goep Stedenband Groningen-San Carlos Like us on Facebook! facebook.com/GrunnSanCarlos Instagram GrunnSanCarlos

Hoofdredactie Muriël Duindam Opmaak Caro Helder Ontwerp Maaike de Laat Oplage 750 stuks Bijdragen Frank Arents, Muriël Duindam, Anjo Grakist, Ineke de Groot, Simone Larabi, Maurits Sijstra, René Voogd Fotografie Florian van Blanken, Muriël Duindam, Ineke de Groot, Marga Hoijtink, Kees de Jong Maurits Sijstra, Anouk Tuininga Simone Vermaning

Projecten in San Carlos steunen? Dat kan! IBAN NL77 INGB 0000 0580 95

Meer informatie over de stedenband: www.groningensancarlos.nl

Op 28 juni organiseerde Modiversex met steun van Groningen de eerste Gay Pride optocht. Hoewel de opkomst niet heel groot was, was de activiteit voor de beeldvorming rondom seksuele diversiteit wel positief.

In november deed het voetbalteam uit La Esperanza mee aan een toernooi en werd tweede. De tenues van de club zijn, in het kader van het sportproject, gesponsord door de Stedenband.

In het waterproject is het van belang voor lokale professionals om de leefomgeving met water beter te leren begrijpen. Op de foto een scholingsbijeenkomst voor leden van de watercomité's.

Ontwerpster Simone Larabi werkt samen met de in Groningen wonende Nicaraguaanse sieradenontwerper Miguel Ruiz om nieuwe slotjes voor de Fair Design kettingen in San Carlos te ontwikkelen.

Tijdens een 'feria' gaan de Groningse coassistenten mee naar de, soms moeilijk bereikbare, plattelandsgebieden om zorg te verlenen. Yolanda Schoo te paard met een grote zak medicijnen.

Beeld uit de door Marga Hoijtink gemaakte film '9107 KM' over het werk van de Stedenband. De film ging in maart 2015 onder grote belangstelling in première.

Seksuele diversiteit

Na afronding van ons project in 2014 heeft *Modiversex*, *Río San Juan*, de belangenorganisatie voor seksuele diversiteit, niet stil gezeten. Een succesvolle presentatie door Modiversex en de positieve ervaring van Groningen met de organisatie, deed zusterstad Erlangen (Duitsland) besluiten ook te investeren in workshops en voorlichtingsactiviteiten van Modiversex.

De erkenning als officiële stichting door het parlement van Nicaragua, financieel mogelijk gemaakt door Stichting LGBT Groningen, duurt langer dan we hadden voorzien. Modiversex heeft goede hoop dat ze in 2016 de gewenste rechtspersoonlijkheid krijgt, zodat ze (inter)nationaal als serieuze partner wordt gezien.

Op 28 juni organiseerde de groep de eerste Sancarleense *Gay Pride*. De opkomst was nog niet zo heel groot, maar door zichzelf op deze manier te presenteren, wisten ze op een positieve manier de aandacht op zich te vestigen. Een belangrijke stap als het gaat om emancipatie en beeldvorming.

Sport

Dit jaar zijn we nadrukkelijk het pad van lokale betrokkenheid en duurzaamheid ingeslagen met onze sportcoördinatoren Luis Orozco en Jalmer Correa. Tijdens het werkbezoek aan San Carlos in oktober 2015 hebben we met allebei gesproken en geconcludeerd dat de projecten goed verlopen. De voetbalschool hebben we dit jaar gesteund met materialen en het is de bedoeling dat Jalmer zijn trainersdiploma gaat halen in 2016 en dat hij structureel gaat samenwerken met de Nicaraguaanse Voetbalfederatie.

Luis heeft eind 2015 een zwempilot uitgevoerd die we mede hebben kunnen financieren door de Salsa-avond van Noorderzijvest waarmee € 440 is opgehaald. In samenwerking met dansschool Juan Carlos hebben we daarnaast workshops Salsa

In 2015 ging Modiversex nieuwe samenwerkingen aan met CEPRESI in Nicaragua, en *America Central Differente* (Italië). Deze organisaties stellen Modiversex in staat activiteiten te organiseren voor leden van de LGBT-gemeenschap, zoals een sportdag in oktober.

Voor 2016 hebben we van Modiversex een nieuwe projectaanvraag ontvangen. De Stedenband onderzoekt tijdens het Europees Overleg in Erlangen (februari 2016) of we met meerdere Europese partners het werk van Modiversex kunnen steunen. In Groningen willen we de samenwerking met Stichting LGBT en COC intensiveren.

en Bachata georganiseerd, waarmee € 365 is opgehaald. In 2016 zal nog een tweede workshopavond volgen. Samen met de succesvolle donateursactie eind 2015 voor de zwemlessen waar bijna € 1500 mee binnen is gekomen, hebben we een budget om de zwemlessen al in 2016 op te starten op de basisscholen in San Carlos! We werken ook hier met lokale zweminstructeurs.

Uiteraard hebben we in juni ook weer de 4 Mijl in San Carlos georganiseerd. Het was een hete dag, maar dat hield de enthousiaste deelnemers niet tegen. Luis en de organisatie waren zo verstandig om de route wel wat in te korten en voor voldoende water te zorgen, waardoor het weer een succesvolle dag is geworden.

Water

In het kader van de stedenbandrelatie is 'water' een cruciaal thema, want ook in 2015 hadden de meeste wijken in San Carlos stad maar een paar uur per etmaal stromend water - van matige kwaliteit. In veel van de dorpen op het platteland is er zelfs geen drinkwatersysteem.

Mede door Waterbedrijf Groningen komt er verbetering in deze situatie. Het waterbedrijf heeft via het *Young Expert Programme* een jonge Nicaraguaanse expert ingezet die waterbedrijf ENACAL in Nicaragua heeft ondersteund.

Ook is de Stedenband verheugd dat waterschap Noorderzijvest in 2015 weer een significante bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van watermanagement en stroomgebiedsbeheer in onze zustergemeente.

In de toekomst blijft Nicaragua een focusland van de Dutch Water Authorities, een collectief van alle Nederlandse waterschappen.

Fair Design

Het project Fair Design Nicaragua realiseert samenwerking tussen Groninger ontwerpers en ambachtslieden in onze zusterstad San Carlos. We willen een fair én duurzaam product ontwerpen voor de lokale én westerse markt.

In 2015 zijn er vanuit Groningen ontwerp opdrachten gegeven aan Fundar, een organisatie die zich bezig houdt met het behoud en ontwikkelen van natuurgebieden. Afvalbeheer en -verwerking staan in hun projecten centraal, veelal gelinkt aan het behoud van culturele waarden van inheemse bevolking. Binnen dit project beheert een groep gepensioneerd vrouwen het afval en verwerkt dit tot nieuwe producten. Door kritisch te zijn op deze producten en goed te communiceren hebben wij het niveau behoorlijk omhoog weten te schroeven, naar een lokaal

goed verkoopbaar product in de vorm van papieren sieraden. Voor deze groep vrouwen creëren we werk, zekerheid en een sociale omgeving, wat bijdraagt aan het verbeteren van hun levensstandaard. Vrouwen die niet langer economisch actief zijn vanwege hun leeftijd krijgen de kans om trainingen te volgen en extra inkomsten te verwerven.

In het jubileumjaar staat het importeren van fair trade producten naar Nederland centraal. Verder vindt er een kunstworkshop plaats waarbij men kennis kan maken met Nicaraguaanse ambachten. Op deze wijze laten we de Groningers kennis maken met talent uit Nicaragua en Nederland en de kleurrijke cultuur van San Carlos.

We zien steeds meer dat deze Europese krachtenbundeling grote invloed heeft op de levensomstandigheden in onze zusterstad.

Gezondheidszorg

Het coschappentraject in samenwerking met het UMCG is een aantrekkelijke vorm van internationalisering voor studenten geneeskunde. De weerbarstige Sancarleense praktijk appelleert aan het improvisatievermogen, de flexibiliteit en het vermogen te vertrouwen op het doen van lichamelijk onderzoek zonder veel hulpmiddelen, in een interculturele context. Vaardigheden die belangrijk zijn voor de studenten. Daarnaast leren ze veel over tropische ziekten; kennis die ook in Europa, met oprukkende epidemieën zoals Zika, van pas komt. De enthousiaste verhalen van oud-coschappers en de coördinator Internationalisering Reint Huizinga van het UMCG zorgden weer voor veel stage-aanmeldingen. In 2015 zonden we tien studenten uit. Allen liepen een coschap Sociale Geneeskunde in

In 2015:

- ging de prachtige film '9107 KM' die Marga Hoijtink over het werk van de Stedenband maakte in première tijdens ons filmevenement Cineragua.
- woonden 139 bezoekers Cineragua bij en werd de film via diverse mediakanalen meer dan 500 keer bekeken.
- haalden we € 250 op aan sponsorgeld voor Cineragua.
- liepen 2 studenten van de RUG (IO/IB en Biologie) stage op het kantoor in Groningen.
- organiseerden we 1 thema-avond over seksuele diversiteit met als gastspreker dr. Ron Holz hacker van de Rijksuniversiteit.
- bracht een delegatie van 3 Sancarlenen een 3 daags werkbezoek aan Groningen, waar water, sport, visserij, fair design en toerisme centraal stonden.
- deden 44 fanatieke deelnemers mee aan onze eerste pubquiz.
- leverde de pubquiz een bedrag op van € 160,10. Dat zal worden besteed aan de voetbalschool.
- brachten we met een delegatie van 3 personen een 10 daags werkbezoek aan San Carlos.

Stedenband in cijfers

het ziekenhuis en in gezondheidscentra in en om San Carlos. In juni namen we afscheid van Reint, die van een welverdiend pensioen gaat genieten. We willen hem op deze plek bedanken voor de meer dan plezierige samenwerking! Zijn werkveld is wederom in goede handen bij zijn opvolgers Renzo Tuinsma en Hilde Kiers-Otters. In oktober spraken we met dokter Ruiz, directeur van het ziekenhuis Luis Felipe Moncada, over de coschappen. Het ziekenhuis en het gezondheidscentrum zijn positief over de studenten en zien graag dat we de samenwerking voortzetten. Voor 2016 staan 12 studenten voor een coschap ingepland. Dit jaar zullen de eerste studenten Tropengeneeskunde van start gaan. We zijn trots op dit succesvolle kennisuitwisselings traject!

- brachten de 10 lopers van team San Carlos tijdens de 4Mijl in Groningen een bedrag bij elkaar van € 924. Dit wordt gebruikt om de 4Mijl 2016 in San Carlos mogelijk te maken.
- ontvingen we € 750 extra voor het microkredietproject om in 2016 een coach voor de vrouwen mogelijk te maken.
- werd Martje Birker onze eerste buitenbestuurlijke portefeuillehouder Duurzaam Toerisme.
- ontvingen we een spontane donatie van € 578,40 tijdens een bruiloft in Zwitserland voor een drinkwaterproject in Carasito en werd er door de Europese zustersteden een bedrag toegezegd van € 6000.
- hielden we 1 presentatie voor de Lionsclub Groningen Zuid, die werd bijgewoond door circa 20 mensen.
- werd onze kascommissie, bestaande uit de 2 leden Fré Veenstra en Jan van der Sluis, vervangen door 2 nieuwe leden: Marcel Schuiten en Jan van Dam.
- organiseerden we in San Carlos 1 workshop Toerisme in samenwerking met het CBI (BuZa), waar 15 ondernemers uit de toeristische sector aan hebben deelgenomen.